
Datum : 6 februari 2024
Kenmerk : 20240002
Aan : het college van B en W van de Gemeente Oss
Betreft : Gevraagd advies Beleidskader Integraal Jeugdbeleid Oss 2024-2027

Geacht college,

Als Adviesraad Sociaal Domein willen we graag onze gemeente en haar inwoners ondersteunen door het gemeentelijk beleid en de uitvoering daarvan nauwlettend te volgen en te beoordelen vanuit het uitgangspunt dat iedere burger gelijkwaardig is, gelijkwaardig behandeld moet worden en gelijke kansen moet krijgen. We ondersteunen zo de gemeente die een rechtvaardig sociaal beleid wil en een goede uitvoering van dit sociaal beleid zodat de inwoner voldoende ondersteuning ervaart om tot zelfredzaamheid en participatie te komen.

Op 22 januari 2024 ontving de Adviesraad Sociaal Domein de onopgemaakte versie definitief concept van het Regionaal Beleidsprogramma 2024-2027.

U vraagt ons een advies uit te brengen op het Lokaal Beleidskader. Met het verzoek om het advies uiterlijk 9 februari 2024 af te ronden.

Dit advies kan ook gezien worden als een uitbreiding van het advies op het regionaal kader en zal dan ook zeker dubbelingen bevatten.

De in de visie beschreven overwegingen zijn zeer herkenbaar en doen er toe.

We herkennen ook uitspraken die we als KKJ deden tijdens de 'snelkookpansessie' n.a.v. de strategische uitgangspunten, zoals bijv.:

- De samenwerkingswijze ook inzetten voor jeugd.
- Regie bij ouders en jeugdigen
- Een integrale benadering
- Richt je op de kracht van het systeem, van het gezin.

Het is goed te lezen dat de Gemeente zich de vragen stelt of 'wat we doen nog het goede' is in deze tijd en daar kritisch op reflecteert.

Uitgaan van een pedagogische basis, waarin, naast de primaire verantwoordelijkheid van de ouders met ondersteuning uit hun sociale omgeving, ook de Gemeente duidelijk haar richtinggevende rol aangeeft.

We geven een positief advies op het Lokaal Beleidskader.

We herkennen ons volledig in de beschreven uitgangspunten en ontwikkelthema's en zijn met name enthousiast over:

- Het integrale karakter: realiseren van ambities kan alleen met een gezamenlijke inspanning op verschillende beleidsterreinen;
- We zien het begrip 'inclusie' op veel onderdelen terug, wat betekent dat inclusie verder gaat dan bereikbaarheid, toegankelijkheid en bruikbaarheid. Goed dat dit bredere kader hier duidelijk wordt;
- Het denken met, het praten met in plaats van 'over' de hulpvrager vanuit het belang van de vraagsteller i.p.v. het belang van de organisatie is een goede stap;
- De methodiek van de samenwerkingswijze is voor ons een helder voorbeeld van het erkennen van de centrale positie van de hulpvrager;
- Waarden als betrokkenheid, legitimiteit en (maatschappelijk) rendement en daarbij rekening houden met de ketensamenhang, doen er toe.

Kortom, de sfeer, de ambities, de ontwikkelpunten van dit beleidskader ademen een andere cultuur binnen de hulpverlening: van aanbodgericht naar vraaggericht. En die cultuurverandering willen we van harte steunen.

De beschrijvingen roepen echter ook vragen op. En dit nog nadrukkelijker dan bij het regionaal beleidskader, juist omdat de Gemeente Oss hierin haar eigen verantwoordelijkheid kan en moet nemen.

De Adviesraad Sociaal Domein adviseert:

In het beleidskader worden veel ontwikkelthema's benoemd. Deze ontwikkelthema's verdienen een concretere beschrijving richting implementatie en bevoorwaarding: het kader beschrijft voornamelijk het 'wat' in (te) algemene termen, weinig het 'hoe'.

Daarnaast zijn veel gebruikte termen vrij algemeen en multi-interpretabel. Dat maakt het lastig om de voortgang te monitoren, met name of de gerealiseerde ontwikkelrichting wel de beoogde is.

De realisering van de visie (het integrale karakter, de vraagsteller centraal, enz.) vraagt een andere mindset van de hulpverlener: meer luisteren dan oplossingen aandragen, het belang van de organisatie niet voorop stellen, enz. Hoe wordt die veranderende mindset gerealiseerd? Wie heeft daarin welke rol en verantwoordelijkheid?

Is er überhaupt draagvlak voor deze ontwikkeling bij de hulpverlener en beschikt hij/zij over de nodige vaardigheden om dit alles te realiseren? Dit proces in dit beleidskader kenmerkt zich nl. als een top-down proces.

En zeer belangrijk: wie draagt de verantwoordelijkheid voor dit hele proces? Wie monitort de voortgang en op basis waarvan kan worden geconcludeerd: we zijn tevreden over de resultaten die gerealiseerd worden

Van groot belang is of veranderprocessen ook voldoende bevoorwaard worden om realisatie mogelijk te maken. Maak duidelijk welke rol de Gemeente hierin neemt.

De hoeveelheid uitgangs- en ontwikkelpunten vraagt o.i. om prioritering. Overweeg of die prioritering een voorwaardelijk karakter moet hebben. (we dienen eerst dit te realiseren, voordat)

Tot slot

We zijn enthousiast over de visie en de ontwikkelingsrichting die in dit kader beschreven wordt.

We maken ons zorgen over de realisatie, met name omdat in dit beleidskader te weinig concrete handvatten gegeven worden die leiden tot een zichtbare, merkbare of wellicht meetbare en bestendige verandering binnen de jeugdzorg.

We hopen dan ook dat een en ander binnen het uitvoeringsprogramma duidelijker wordt. Gemeente Oss: neem de regie over, neem ook in uitvoering verantwoordelijkheid voor dit zo mooie proces.

Uiteraard zijn we graag bereid ons advies toe te lichten.

De Adviesraad Sociaal Domein ziet uw antwoord met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Jaap Kool,
voorzitter
Adviesraad Sociaal Domein

Jan van den Heuvel
namens KennisKring Jeugd
Adviesraad Sociaal Domein